

Foto: KWR

WATERWIJZERS TONEN EFFECT WATERBEHEER OP LANDBOUW EN NATUUR

30 juni 2017

Welk gewas gedijt waar het best? Hoe kan ik mijn watersysteem het best inrichten en moet ik het aanpassen vanwege klimaatverandering? Binnenkort kunnen dergelijke vragen worden beantwoord met behulp van de Waterwijzers Landbouw en Natuur, die gisteren werden gepresenteerd.

De Waterwijzer Landbouw en de Waterwijzer Natuur worden ontwikkeld in een meerjarig project dat wordt getrokken door de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA). Aan de financiering dragen diverse partijen bij. Onderzoeksinstituten KWR en Wageningen Environmental Research ontwikkelen beide tools.

Gegevens over grondwaterstand, bodemtype en gewas worden al decennia gebruikt door waterschappen om onder meer droogteschade en natschade voor de landbouw in beeld te brengen. Tot op heden gebeurt dat met zogeheten ‘HELP-tabellen’, vertelt KWR-onderzoeker Ruud Bartholomeus, die meewerkte aan de ontwikkeling van de Waterwijzer Landbouw. “De Waterwijzer Landbouw is veel gedetailleerder en flexibeler dan de bestaande tabellen.

Bovendien kunnen we nu rekening houden met actuele klimaatgegevens.”

Het berekenen van bijvoorbeeld droogte- en natschade in de landbouw is op dit moment alleen mogelijk in de vorm van een langjarig gemiddelde. De Waterwijzer Landbouw maakt het mogelijk om ook naar specifieke jaren te kijken en zelfs naar specifieke maanden. Met de Waterwijzer Natuur kan voor het eerst berekend worden wat de gevolgen van

klimaatverandering zijn op onze natuurdoelen, wat de beste adaptatiemogelijkheden zijn en waar in de toekomst voor natuurontwikkeling de potentiële hotspots van biodiversiteit liggen.

Waterschappen, drinkwaterbedrijven, provincies, Rijkswaterstaat, de landbouwsector en natuurbeherende organisaties zijn de belangrijkste doelgroepen voor de Waterwijzers. Individuele boeren zullen vooralsnog niet met de Waterwijzer Landbouw gaan werken, maar de modellen kunnen hen wel gaan ondersteunen in hun waterbeheer, verwacht Bartholomeus. “Boeren doen steeds meer aan waterberging op eigen grond, bijvoorbeeld met slimme drainagesystemen en stuwtjes. Met de rekenmodellen die onderdeel zijn van de Waterwijzers kun je in beeld brengen wat op basis van de weersverwachting van de komende dagen het optimale waterbeheer is. Met de rekenmodellen van de Waterwijzers hopen we die sturingsinformatie in de toekomst te kunnen leveren.”

Waterschappen kunnen de Waterwijzers bijvoorbeeld gebruiken om de effecten van herinrichtingsplannen door te rekenen. Bartholomeus: “Als je een beek verlegt, heeft dat invloed op de waterstand.” Voor drinkwaterbedrijven leveren de Waterwijzers de mogelijkheid om landbouwschade en schade aan de natuur als gevolg van drinkwateronttrekking in beeld te krijgen.

Tijdens de ‘Waterwijzerdag’ in Amersfoort op donderdag 29 juni werden de Waterwijzers gepresenteerd aan medewerkers van onder meer waterschappen, provincies, natuurbeheerders, LTO en drinkwaterbedrijven. “De Waterwijzer Landbouw is nu voor 80 à 90 procent af”, vertelt Bartholomeus. “Juist in dit stadium wilden we feedback van toekomstige gebruikers vragen, om die in de afrondende fase nog te kunnen meenemen.” De aanwezigen reageerden positief op de uitleg van de Waterwijzers en toonden zich enthousiast over eventuele proeftoepassingen. Bartholomeus: “Bovendien hebben we de bijeenkomst gebruikt om draagvlak te krijgen voor de lange duur van dit traject. Er was begrip voor de grondige, stapsgewijze aanpak die we volgen.”